

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 1106177/17

בבית הדין הרבני האזורי תל אביב יפו

לפני כבוד הדיינים:

הרב יצחק מרוה – אב"ד, הרב רפאל זאב גלב, הרב שמעון לביא

התובע: פלוני (ע"י ב"כ עו"ד טל זלץ)

נגד

הנתבעת: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד שרון כהן)

הנדון: המלצה לגירושין

פסק דין

אקדמות מילין

תיק זה מתנהל בפנינו זה זמן רב.

מדובר בבני זוג הנשואים כעשרים שנה. ושניהם מדובר בנישואים שניים ולצדדים אין ילדים. הצדדים חיים בנפרד שלש שנים, כאשר התובע הוא זה שעזב את הבית. הבעל תובע גירושין והאישה תבעה שלום בית. התנהלו בפנינו שלשה דיונים כאשר כל צד פורש את משנתו בעניין. בין הצדדים קיים הליך רכושי (הכולל תביעת מוניטין), אולם פסק דין זה מתייחס לתביעות בתיקי גירושין ושלום בית בלבד עם התייחסות למזונות אישה ודמי שימוש.

טענת התובע

התובע טוען כי סבל הן מאלימות פיזית והן מאלימות מילולית. הוא תיאר כי הנתבעת הציקה לו והתעללה בו, ולעיתים קרובות הייתה מכה אותו. לאור הסבל שסבל הוא החליט לעזוב את דירת הצדדים ועקר את מגוריו לעיר אחרת, עתה הוא עומד על תביעתו לגירושין.

התובע הודה בפנינו כי הוא ניהל קשר פסול עם אישה מחוץ לנישואין החל משנה לפני הפרידה בין הצדדים (פרוטוקול דיון מיום 12.03.18 שורות 49-51), אך לדבריו גם בלי קשר לעובדה זו הוא מעוניין בגירושין.

בדיון האחרון הודה הבעל כי המכות מצד האישה הגיעו רק לאחר שנודע לה על הקשר שלו מחוץ לנישואין.

טענת הנתבעת

האישה בקשה שלום בית, ולדבריה עדיין עומדת על בקשה זו.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

האישה הצהירה בפנינו שעל אף בגידתו של בעלה עם אישה זרה היא מוכנה להניח הכול בצד ולסלוח לו ולשוב לחיות יחדיו. עם זאת הבהירה הנתבעת, כי במידה ואכן פניהם לגירושין, היא מתנה את סידור הגט בסיום הליך הרכוש שבין הצדדים קודם לכן.

האישה הכחישה את טענות הבעל באשר לאלימות פיזית, אך סירבה לבקשתו לילך בהסכמה לבדיקת פוליגרף בעניין זה.

האישה טוענת כל העת כי אין כאן עילה לגירושין, ואין לכפות עליה את הגט.

לדבריה עדיין יש סיכוי להציל את הבית, היא אוהבת את בעלה ומבקשת להפנותם לטיפול ויעוץ זוגי בהכוונת בית הדין.

האישה חפצה הייתה להמשיך בהליך המתנהל בפנינו ולהביא עוד מספר עדים שיעידו באשר למרקם היחסים שבין הצדדים.

העולה מכתבי בית הדין

ראשית יש לציין כי זהו הסבב השני של הדיונים בעניינם של הצדדים.

הסבב הראשון בפנינו התנהל עוד בשנת 2017 כאשר אז היה 'היפוך יוצרות'. הנתבעת דנה הייתה התובעת, ובתאריך י"ח באייר תשע"ז (14.05.17) הגישה בפנינו תביעת שלום בית ולחילופין תביעה לגירושין בכריכה למזונות אישה, מדור ספציפי, וענייני הרכוש.

בכתב התביעה תיארה האישה בפנינו כי בחודשי הקיץ בשנת 2016 נוצר משבר בין הצדדים עת הבינה האישה כי הבעל מנהל רומן עם צעירה מחיפה.

בדיון הראשון שהתנהל בפנינו בתאריך ט"ז בתמוז תשע"ז (10.07.17) האישה התבטאה בפנינו כי היא מעדיפה שלום בית, ובית הדין השיב לה כי על פי החומר לא נראה כי ישנה אפשרות שכזו. האישה אף התנגדה לאפשרות לסגור את תביעת הגירושין, ועמדה על דיון בתביעת הרכוש טרם סידור הגט [פרוטוקול דיון הנ"ל שורות 6-12].

בדיון השני שהתנהל בפנינו בתאריך כ"ה אדר תשע"ח (12.03.18) (בתביעת הגירושין הנוכחית של הבעל) הפעם התובע הינו הבעל העומד על דרישתו לגירושין, ושוב האישה עונה בשפה רפה (שורות 5-9 לפרוטוקול הדיון) בזה השלון:

יש תביעת גירושין של הבעל.

ב"כ הבעל: הצדדים בנפרד למעלה משנה וחצי.

בית הדין לאישה: מה דעתך.

האישה: דעתי כמו שאמרתי בתחילה. אני לא עומדת על דעתי שלא להתגרש, אבל קודם אני רוצה גילוי מסמכים מלא, ואיזון משאבים מלא, והסכם גירושין הוגן.

בא כוח הבעל ציין כי האישה לא עשתה מאומה באשר לשלום בית, לא פנתה אליו ולא התקשרה ואפילו לא שלחה מתנה ליום הולדת.

בדיון השלישי שהתקיים בפנינו בתאריך ו' בחשון תש"פ (04.11.19) שוב הבעל היה דבק בעמדתו ועמד מאחורי תביעתו לגירושין, אך מנגד הנתבעת התבטאה בסגנון פושר למדי שהיא 'בעד שלום בית'.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

יש לציין, כי גם בדיון זה ניסוחי תשובותיה לשאלות בית הדין הותירו בפנינו את הרושם שאין רצונה ממש לעשיית שלום בית.

להלן ציטוט מפרוטוקול הדיון (שורות 13-4):

בית הדין לבעל: הגשת תביעת גירושין, האם אתה עומד על תביעתך להתגרש.
הבעל: רוצה להתגרש.

בית הדין לאישה: מה את אומרת?

האישה: למרות מה שעברנו במשך שלוש שנים אני בעד שלום בית.

בית הדין: כל אחד בעד שלום בית, מה נראה לך במקרה שלך.

האישה: אני חושבת שיש התכנות לשלום בית, השאלה מה עושים. דברנו על זה והוא עזב את הקשר שלו עם אותה חברה. ואני מאוד מעריכה את זה. הוא שלוש פעמים הפסיק את הקשר איתה וחזר בגלל הלחצים שלה עליו. ומאוקטובר 2016 הוא עזב סופית את הבית.

בית הדין: מתי דברת איתו לאחרונה שיחזור הביתה.

האישה: העו"ד שלו לא נותן לי לדבר איתו.

עוד יצוין כי הדיונים וחילופי הבקשות וההחלטות נסובים כולם על ענייני הרכוש גרידא - דבר האומר דרשני.

פסק דין בתביעת גירושין של האישה

בתאריך י"ד כסלו תשע"ט (22.11.18) הוציא בית הדין פסק דין בו נאמר, שעל אף שעד עתה נאות בית הדין לדון בענייני הרכוש טרם מתן פסק דין לגירושין - זאת לאור מעשיו של הבעל הראויים לכל גינוי, בכך שפתח חיים חדשים עם אישה זרה בעוד הוא נשוי לנתבעת, עם זאת, לאור העובדה כי ענייני הרכוש רבים הם, ובפרט לאור תביעת מוניטין שהגישה הנתבעת כנגד התובע, ומאחר ובית הדין מסיק כי הנישואין ביניהם היא בבחינת 'אות מתה' ואין מקום להשאירם באופן מלאכותי רק לצורך תביעת רכוש, מורה בית הדין על גירושי הצדדים. בית הדין אף פסק לחייב את התובע דנן בסך 12,000 ש"ח לחודש למזונות אישה ואישור להמשך מגוריה בדירת הצדדים ללא תשלום דמי שימוש.

ערעור בבית הדין הגדול

הנתבעת ערערה בבית הדין הגדול על החלטת בית הדין הנזכרת ומתן פסק הדין מתאריך י"ד בכסלו תשע"ט (22.11.18) וכן על ההחלטה מתאריך ט"ז בטבת תשע"ט (24.12.18). טענת המערערת הייתה כי החלטתנו לחיוב בגירושין ניתנה ללא שמיעת עדים וללא סיכומים.

בית הדין הגדול בהחלטתו מתאריך ח' בשבט תשע"ט (14.01.19) דחה את הבקשה, וציין כי בית הדין דנן הגיע למסקנה בעקבות דברי הצדדים בדיונים ואין לו צורך בשמיעת עדים, ומוכן לעכב את פסק הדין עד לכתיבת הסיכומים.

מסיים נשיא בית הדין הגדול את דבריו בדחיית הבקשה באומרו:

נראה כי כל הטענות שבבקשת הערעור יכולות להטען בסיכומים כולל פירוט העדויות שיכולות להפריך את עילת הגירושין ובית הדין האזורי ישקול אותן לפני פרסום פסק הדין הסופי.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

אשר על כן נדחית בקשת רשות הערעור, בסיום ההליך לאחר פסק דין סופי ומנומק, אם עדיין תהיה סיבה לערעור, פתוחה הדרך בפני המבקשת להגשת ערעור כדין.

אכן בהחלטתנו מתאריך ו' בחשון תש"פ (04.11.19) לאור הדברים שהועלו בפנינו בדיון האחרון, בית הדין איפשר לצדדים להוסיף עדכונים לסיכומים שכבר הוגשו על ידם, והצדדים עשו זאת.

התרשמות בית הדין

כאמור, על אף שניתן כבר פס"ד בעניינם לפני למעלה משנה, הצדדים עדיין אינם גרושים, וממשיכים לנהל בפנינו את ענייני הרכוש תוך כדי סחבת כשכל צד משליך על רעהו את האשמה לסחבת זו.

לאחר שלושת הדיונים שהתקיימו בפנינו, ולאור סיכומי הצדדים, אנו התרשמנו כדלהלן:

א. אכן הנישואין שבין הצדדים הינם בבחינת 'אות מתה', הא ותו לא.

ב. בקשת שלום הבית של האישה איננה נראית כנה, וזו בלשון המעטה.

ג. המצב הנוכחי בו האישה גרה בבית הצדדים בת"א ללא תשלום דמי שימוש אינו תקין - ובוודאי שלא לאורך ימים ושנים.

ד. כמו כן מצב בו האישה מקבלת סך 12,000 ש"ח לחודש למזונות בוודאי שאינו תורם לקידום התיק.

נבהיר את הדברים.

א. מעבר לכך שהצדדים חיים בנפרד כבר שלוש שנים, אין ספק כי הצדדים אינם מדברים ביניהם כבר תקופה ארוכה, הצדדים חלוקים רק כמה זמן חלף. לדעת התובע, מזה כשלוש שנים, מאז עזיבתו את הבית, האישה לא שוחחה עמו על שלום בית. מנגד, האישה מודה שהפעם האחרונה ששוחחה עמו על שלום בית הייתה לפני שנה (פרוטוקול דיון שלישי מתאריך ו' בחשון תש"פ (04.11.19) שורות 12-26). אין ספק שתקופה זו בחיי נישואין היא כמו נצח, והדבר מעיד כאמור על כך כי נישואי הצדדים הינם בבחינת 'אות מתה' בלבד.

ב. בית הדין סבור כי הנישואין בין הצדדים בבחינת 'אות מתה'. נבהיר זאת:

1. כבר צוין לעיל כי במספר הזדמנויות במהלך שלושת הדיונים שהיו בפנינו כשנשאלה הנתבעת על ידינו לגבי רצונה ודעתה על המשך הקשר ביניהם, השיבה האישה בשפה רפה למדי כי רצונה לשלום בית. ברור שאם היה רצונה כנה, הייתה דורשת ואף תובעת זאת, ולא הייתה מסתפקת רק ב'העדפה' לשלום בית.

2. מעבר לכך. כשהאישה נשאלה מדוע לא שוחחה ולא יזמה שיחה רצינית עם בעלה לנסות ולשכנעו להשיבו הביתה, השיבה האישה כי היא ניסתה והוא סירב, ולדעתה בא כוחו לא מאפשר לו לשוחח איתה (פרוטוקול הדיון הנזכר שורות 29-41). ברור גם ברור, כי מי שרוצה באמת שלום בית היה עושה את הכול ללא יוצא מן הכלל כדי להשיב את בן הזוג הביתה, ולא היה מסתפק בתירוצים קלושים למדי.

3. אכן, הנתבעת ציינה בפנינו מספר פעמים כי התובע שבוי בקסמיה של אותה אישה צעירה, אך אנו סבורים שאם רצונה של הנתבעת היה כנה, היא הייתה צריכה להתאמץ יותר כדי להשיג

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

זאת - מה שלא נעשה בפועל. בית הדין כבר הבהיר לנתבעת שאם הייתה מתייחסת אליו ברכות יתר, ומרעיפה עליו מילות אהבה וגעגועים ייתכן מאד שהמצב היה אחרת. לא זו בלבד שהדבר לא נעשה, אלא שהגיעו הדברים לידי כך שהצדדים אינם משוחחים כלל מזה כשנה עד שלש שנים (תלוי לגרסת מי מהם), ודומה שכל אחד מהם חי לו את חייו, כאשר הפגישות היחידות המתנהלות ביניהם הן רק באולם בית הדין, וכדי ביזיון וקצף. וכל זה איננו מפריע לנתבעת לעמוד בפנינו ולהזכיר את עניין שלום הבית.

4. גם בדיון האחרון האישה תיארה בפנינו את שהעלתה על הכתב, והחלה בקריאת מכתב אישי שכתבה לבעלה לעצמה אודות רצונה לשלום בית, וכשבית הדין שוב חזר ושאל אותה במידה ונצליח לשכנע את הבעל להיפגש עמה והיא תתרשם שהוא לא מוכן לחזור אליה בשום פנים ואופן, האם היא תסכים להתגרש, השיבה האישה:

האישה: אני שואפת לשלום בית וקשה לי לדמיין את זה. כל הכעסים שלי הטבעיים אין לי אותם כבר.

בית הדין: אם תשבו לשיחה, ובמהלך השיחה הוא יגיד לך שאני לא מעוניין להמשיך בשיחות.

ב"כ האישה: היא הגיעה לדיון היום וחשבה שבית הדין ישכנע את הבעל ללכת ליעוץ לבדוק אולי יש התכנות לחזור לשלום בית.

בית הדין: הצדדים כבר נמצאים פה בהליכים שלוש שנים, ואנו מכירים את הנפשות. ושאלנו את הבעל והוא אומר שהוא לא מעוניין. והאישה אומרת שהיא לא ניסתה לדבר איתו שלוש שנים על שלום בית כיון שהעו"ד או שבת זוגתו לא נותנת.

ב"כ האישה: בית הדין יכול להשתמש בסמכותו ולגרום לצדדים לשבת עם איש מקצוע, שיאבחן את הצדדים וגם להדריך את הצדדים.

בית הדין: אפשר לשלוח אותם לבעל מקצוע לאבחון, ואנו נשמח אם יצליח להחזיר אותם לשלום בית. אבל השאלה אם בעל המקצוע יגיד שאין מה לעשות, האם האישה תסכים להתגרש.

ב"כ האישה: צריך שיהא רצון כנה לנסות לשלום בית.

בית הדין: אם יתגרשו והבעל ייתן לה 5,000 ש"ח לחודש עד לסיום ענין הרכוש, האם האישה תסכים להתגרש.

האישה: אני לא אתגרש לפני שיסתיים עניין הרכושי. הם מעכבים את נושא הרכושי ולא מגישים מסמכים. אני לא מוכנה להתגרש ולחפש אותו עוד שלוש שנים בעניין הרכוש.

הדברים מדברים בעד עצמם. בית הדין התרשם ברורות כי אין כאן רצון אמיתי של הנתבעת לעשיית שלום בית, אלא רצון למשוך ולסחוב את התיק לשנים רבות. יתכן אף שהצדק עם בא כוח התובע, שמאחורי הדברים עומדת העובדה שהנתבעת מתגוררת בדירה מרווחת בתל אביב ללא דמי שימוש, ומקבלת מזונותיה בסך 12,000 ש"ח לחודש.

5. יתירה מזו. בהחלטתנו מתאריך י"ט בחשוון תש"פ (17.11.19) בדבר דחיית בקשת בא כוח האישה להביא עדויות על חייהם של בני הזוג, ומתן אורכה לבא כוח הנתבעת להגשת סיכומיה, הבהיר בית הדין (בסעיף ו') כי הצעת בית הדין בהחלטה האחרונה (מתאריך ו' בחשוון תש"פ (04.11.19)) לשקילת הפניית הצדדים ליועץ תקפה לשבוע הקרוב בלבד.

נצטט את החלטתנו הנזכרת:

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

התקיים דיון נוסף, ובו נשמעו הצדדים ונחקרה האישה על ידי בא כוח הבעל בעניין התביעות לגירושין ולשלום בית.

באת כוח האישה ויתרה על חקירה, אך ביקשה להביא עדים. הובהר לה על ידי בית הדין, כי לא תהיה נפקות לעדויות על חייהם של בני הזוג.

בטרם מתן פסק דין, ניתנת לצדדים זכות להגיש בתוך עשרה ימים עדכון לסיכומים שכבר הוגשו, לאור הדברים שעלו בדיון זה.

במקביל, בית הדין ישקול להפנות את הצדדים ליועץ זוגי מוסמך לצורך ניסיון טיפול, זאת בכפוף לכך שהאישה תתחייב מראש לכבד כל מסקנה של היועץ לאחר תקופת ניסיון על פי שיקול דעתו.

היינו מצפים שהנתבעת, העומדת בפנינו פעם אחר פעם ומזכירה את עניין שלום הבית, היא ובאת כוחה (ראה בדיון האחרון שב"כ חזרה על כך שוב - שורות 120-116 לפרוטוקול הדיון), הייתה צריכה לפנות אלינו מיידית בעניין זה, אך לא מיניה ולא מקצתיה.

הרמת מסך

לחידודם של דברים מצאתי לנכון לצטט מדבריו של אב"ד דחיפה לשעבר הגאון הרב אברהם אטלס זצ"ל (דבריו פורסמו ב'שורת הדין' כרך ה' עמ' קל"א-קנ"ד, וראה שם בעמוד ק"מ) וזו לשונו:

"בתביעות לשלום בית שומה על בית הדין לבדוק ולבחון האם אין בה (בתביעה) משום הערמה ומרמה.

הדרך היחידה לעמוד על כנות התביעה ולדעת האם היא הוגשה בתום לב או אם לא, היא רק בדרך האומדנא, שהרי בתביעות לשלום בית אין בידי בעלי הדין האמצעים והכלים להוכיח ולבסס את תביעותיהם וטענותיהם, שהרי הטענות שביניהם הן בתחום שבינו לבינה.

ולכן הדרך של אומדנא היא הכלי היחיד להגיע לברור התביעות.

על מנת להגיע לאומדנות מוכיחות, חייב בית הדין להיכנס לפני ולפנים של חיי בני הזוג, לשמוע עובדות במכלול מערכת החיים המשותפים, וכיצד התנהלו לפני הגשת התביעות.

אין לבית הדין להתייחס אך ורק לעובדות ולהתנהגות הצדדים כפי שהיא בעת הדיונים כי כבר אמרנו שלתביעה לשלום בית עלולות להיות מגמות פסולות, והכותרת 'שלום בית' יכולה להיות 'מסך עשן' ו'כסות עינים' להסתרת הכוונה האמיתית להפיק תועלת ממונית."

רצון לשלום בית הלכה למעשה

ברור אם כן, שתביעת שלום בית איננה יכולה להתבטא במילים בעלמא, והרצון לשלום בית חייב להיות מגובה היטב במעשים העולים מן השטח.

בנידוננו בית הדין התרשם ברורות כי אין פניה של הנתבעת ל'שלום בית'. פשוט נח לה להמשיך את המצב הקיים ככל שניתן, ובינתיים ימשיכו הצדדים להתכתש בפנינו עוד מספר שנים בענייני רכוש, מוניטין וכדו', כאשר שני בני הזוג כבר בגיל לא צעיר.

משכך, בית הדין סבור כי במקרה זה יש 'להרים את המסך', ולקבוע כי תביעתה של הנתבעת ל'שלום בית' איננה כנה, וכך יש להתייחס אליה על כל המשתמע מכך - לרבות סגירת התיק.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

אמינות הצדדים

מבלי לפגוע באמור לעיל, כאן המקום לציין כי אמינות התובע נפגמה בפנינו עת חזר בו בדיון האחרון מתאריך ו' בחשון תש"פ (04.11.19) מדבריו בדיון שקדם לו (בתאריך 12.03.18) באשר לטענתו לאלימות פיזית מצדה של הנתבעת מזה כחמש עשרה שנה (שורות 41-37 לפרוטוקול הדיון). לדבריו בדיון האחרון האישה הכתה אותו רק לאחר שגילתה שיש לו קשר פסול מחוץ לנישואין. אולם על אף האמור אין בעובדה זו כדי להמעט מהצורך וההכרח להביא את התיקים הללו לידי סיום, ולא להותיר את נישואי הצדדים 'על הנייר' בלבד על כל המשתמע מכך.

אי סיכוי לשלום בית כעילה לחיוב בגט

הנה בפסק דין אחר שכתבתי בעניין זה כאן בת"א בתיק 1164837/2 (התפרסם) וכן בפס"ד קודם בתיק 905329/14 (התפרסם) כבר הארכנו בעניין זה, הרוצה יעיין שם. ברור כי לאור דברי הגר"ח פלאג'י הידועים בספרו 'חיים ושלום' (חלק ב' סימן קי"ב) אנו מצווים כבית דין לפחות להמליץ על סידור גט מידי במצב שכזה שהצדדים פרודים למעלה משלש שנים, ואפסו הסיכויים לחזרה לשלום בית, וכמו כן, כפי שהוזכר, אין רצון אמיתי ממי מהצדדים לנסות ולהשיב את המצב לקדמותו.

'חרם דרבינו גרשם' במקרה דנן

בפס"ד הנזכר בתיק 905329/14 (התפרסם) הארכנו רבות בעניין. והבאנו פד"ר העוסקים בעניין ודנים בזה, האם כוונתו של הגר"ח פלאג'י הייתה לחיוב בגט או עצה טובה בעלמא, וכן פוסקים נוספים שדנו בזה לכאן ולכאן. לתועלת המעיין, מאחר והדברים קשורים גם לנידון זה, נצטט חלק מהדברים:

בפסקי דין רבים סמכו על דבריו ונהגו כן לדינא, כמבואר בפסקי דין רבניים חלק ט' (עמוד 150 וכן בעמוד 214) וחלק י"א (עמוד 206).

הבאנו את החלטת בית הדין הרבני הגדול (תיק 382/נ"ד בהרכב הרבנים הרב מרדכי אליהו, הרב שלמה דיכובסקי והרב יוסף נדב) שפסקו כן שבהיעדר סיכוי לשלום בית, אין לבית הדין ברירה אלא להטיל על שני הצדדים להתגרש.

וכן פסקו בית הדין הרבני הגדול (פד"ר חלק י"א עמוד 362) בהרכב הדיינים הגאונים מרן הראש"ל ע. יוסף – נשיא, והרבנים י. קאפח מ. אליהו זצ"ל, כי במקום שברור שאין עוד תקנה, ובני הזוג לא ישובו לחיות בשלום, יש לשים קץ ולהפריד בין בני הזוג, ואין להניח מצב זה להימשך, עיין שם בעמוד 364 שכתבו בזה הלשון:

"נראה אמנם שאין האישה אשמה במצב האומלל שנוצר [...] רובה של האשמה רובצת על שכם הבעל אך 'הלעולם תאכל חרב' ? ברור שאין להניח מצב זה להמשך ללא סוף, וכיון שברור שאין עוד תקנה שזוג זה לא ישובו לחיות בשלום, יש לשים קץ ולהפריד בין בני הזוג. ולפיכך נראה גם לנו שהצדדים חייבים להתגרש בגט פיטורין."

ויעויין עוד בפד"ר ז' (עמודים 111-113) בהרכב הרבנים הגאונים הרב י. נסים, הרב אלישיב והרב ז'ולטי זצ"ל, שהבינו את דברי הגר"ח פלאג'י כפשוטם, וצידדו כדבריו לדינא אפילו לכפייה – על כל פנים היכא שהאישה היא זו הסרבנית לגט, וזה לשונם שם:

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

לכאורה כאשר עוברים על החומר של המתדיינים, מתקבל הרושם כי במקרה דנן לא נשאר לאישה שום יחס חיובי כלפי בעלה ולא קיים עוד אצלה כל קשר נפשי אליו, ואינה מעוניינת בבעלה בתור שכזה כלל. ואם כך, הרי ההסבר היחידי שיש לתת לסירובה של האישה להגיע לידי הסדר סופי של פירוד, הוא לכאורה רק נקמנות גרידא, בחינת תמות נפשי עם פלשתים, ותו לא [...]. מסתברא שלא על כגון זה תיקן רגמ"ה ז"ל.

בהמשך דבריהם כתבו שם בזה הלשון:

ואף אם נאמר דמשום חומר חרם רגמ"ה ז"ל לא לגרש בעל כורחה יש להחמיר בכל גווני ולא נרחיק לכת כהגר"ח פ"ז ז"ל, מכל מקום יש לדון דעל כל פנים יש לאפשר בכה"ג לבעל להשליש גט וכתובה – סכום אשר יקבע בית הדין – ולהיפטר על ידי כן מהחיובים המוטלים על בעל כלפי אשתו.

הרי שאף אם הם הסתפקו לדינא האם יש לצדד כדברי הגר"ח פלאגי"א אם לאו, מכל מקום הבינו בדבריו כפשוטם של דברים, שניתן לחייבה לקבל גט בעל כורחה.

וכן בפד"ר ט"ו (עמודים 158-161) בהרכב הרבנים הגאונים הראב"ד הרב שאר ישוב כהן זצ"ל, הרב מרדכי א. אוריה שליט"א, והרב חיים שלמה שאנן זצ"ל, בו מובאים דברי הגר"ח פ"ז הנ"ל, ומפרשים ומבינים את שיטתו, שהוא פוסק לחייב גט פיטורין את הצדדים, ואף לכפות עליהם, ומצרפים דבריו לכפות גט פיטורין על הבעל.

מצינו אם כן, שדיינים רבים הכריעו לדינא כדברי שו"ת 'חיים ושלום' וכפשוטם של דברים, שכוונתו אף לכוף את הבעל לגט היכא שאין סיכוי כלל לעשיית שלום בית.

וכבר הבאנו לעיל את דבריו של הרב משה פיינשטיין זצ"ל מה שפסק בזה באגרות משה' ביו"ד חלק ד' סימן ט"ו לחייב בגט את האישה¹ בהעדר סיכוי לשלום בית.

מאידך, יעויין בשו"ת דברי מלכיאל (חלק ג' סימן קמ"ה) שחולק על מסקנת הגר"ח פלאגי"א. שם מדובר היה במקרה שאחד מאס באשתו אחרי היותו עמה חמישה חודשים, באומרו שהיא אשת מדנים ומקללת אותו ואת יולדיו ומבזה אותו, וכבר עברו חלפו ארבע עשרה שנה ועדיין הם באותו מצב ואי אפשר להביאם לידי שלום בית, והבעל שוטח בקשתו לשים קץ לסבלו ולהתגרש, ומנגד האישה מסרבת בנחרצות ואיננה חפצה להתגרש הימנו בשום אופן, ואחרי שדן שם לחייבה בקבלת גט מחמת דין 'מקללת יולדיו' ודוחה זאת, וכן מחמת שהיא מאוסה עליו ודוחה זאת, העלה שם בדבריו שאי אפשר לאלצה להתגרש כנגד חרם דרבנו גרשום, על אף הפירוד הארוך ביניהם. וזה לשונו שם:

וכל זה אין שייך לנ"ד שאין לו טעם מבורר. וחלילה להתיר חרם רבינו גרשום מאור הגולה בעניינים כאלה, דאם כן יהיו בנות ישראל הפקר, ובשביל זה בעצמו תיקן רבינו גרשום מאור הגולה. ופשוט שחייב במזונותיה וכסותה ככל בנות ישראל הכשירות. ובשביל חשש הרהוריו אין להתיר כלל, וכבר נתבאר זה בסימן הקודם. והרי הוא כמזיד כי הלא יכול לדור עם אשתו ככל אדם וינצל מהרהורים. וביותר צריך להיזהר בעתים הללו אשר בעוונותינו הרבים קלי הדעת נתרבו המואסים בנשותיהם על לא דבר [...] ולזה ראוי להביט על היתרים הללו בשבע עיניים שלא יהיו בנות ישראל כהפקר ומה הועיל רבינו גרשום מאור הגולה בתקנתו.

¹ ברור שיש לחלק טובא בין כפיית האישה לכפיית האיש. מכל מקום בדבריו של האגרות משה חזינן שמצדד עקרונית כדבריו של הגר"ח פלאגי"א, שא"א להשאיר את נישואי הצדדים רק 'על הנייר' ללא תוחלת.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

הרי שה'דברי מלכיאל' לא הסכים להיתרו של הגר"ח פלאג"י מחמת שהם פרודים זמן רב ואין סיכוי להביאם לשלום בית ולקרב ביניהם. ויעויין עוד בדבריו שם בסימן הקודם (חלק ג' סימן קמ"ד) שדן באריכות האם להתיר לבעל לגרש את אשתו בעל כורחה כדי להצילו מאיסורים ומהתדרדרות עקב המצב, ודוחה זאת מכל וכל, ולא מתיר מחמת זה לעבור על איסור חרם דרבינו גרשום, ומסכם זאת בסוף דבריו וזה לשונו:

היוצא לנו מזה שחלילה חולין הוא להתיר לגרש בעל כורחה או לישא אישה על אשתו בשביל שאומר שיצא לתרבות רעה או אף אם רואין שיוצא לתרבות רעה. ואין זה דומה להא דבבא קמא ס"ח ע"ב גבי צנועין שעשו תקנה להציל את הגנבים מאיסור שהביא מעכ"ת משם ראייה. דשם לא התירו להגנב מאומה. רק עשו להצילו על כל פנים ממה שאפשר להצילו. אבל להתיר לעשות איסור בשביל שלא יצא לתרבות רעה ומכל שכן באיסור שנוגע לבין אדם לחברו, ודאי שאין שום מקום לזה כמש"ל. ובפרט שעיקר תקנת רבינו גרשום מאור הגולה נעשית בשביל זה שלא יהיו בנות ישראל הפקר כמו שכתבתי לעיל, ומכל שכן בעתים הללו אשר כל מי שרוצה לעבור על חרם דרבינו גרשום נוסע לאמעריקה כדי לעגן אשתו ולכופה על ידי זה לקבל גט. וחלילה לנו לסייע ידי עוברי עבירה ולהתיר לו. ועלינו להעמיד הדת על תלה.

הרי שלא עלה בדעתו להתיר לגרש בעל כורחה כדברי שו"ת 'חיים ושלום' להגר"ח פלאג"י.

וכן בפד"ר ט' (עמוד 213) כתבו לדחות את דברי הגר"ח פלאג"י, וזה לשונם:

"אף על פי שבבית הדין הרבני הגדול הסתמכו באחד הפסקים על דבריו של הגר"ח פאלאג"י בזה, קשים הם דבריו מאוד מצד עצמם, מכיון שאינו מבחין בין כשמדובר לכופה את האישה לגט ובין לכופה את הבעל לתת גט, כי לכופה את האישה לקבל גט אין בזה איסור לכאורה לפי הגר"ח פאלאג"י השייך לעדות המזרח שלא קבלו עליהם את החרם דרבינו גרשום, וגם אינו דן שם לא בחרם דרבינו גרשום ולא בדין השבועה, אם לא מקבל בעת הנישואין שלא לישא אישה על אשתו, אז בודאי שרשאי בי"ד לכופה את האישה לקבל גט כל שלדעת בי"ד מונעים אותם על ידי כך מעבירה, כמו שהסביר זאת באריכות הגר"ח פאלאג"י ז"ל בתשובה הנ"ל [...] אבל לכופה את הבעל לתת גט כל שאינו נכלל בדין כפיה לגט, אם יכפו עליו לתת גט הויה ליה גט מעושה שלא כדין שיש בזה איסור אשת איש. ואם הוא בין אלה שכופין אותו לגט, גם בלאו הכי כופין, ואיך קבע פשרה בדין זה ונתן קצבה של זמן לדבר שאין לו מקור בהלכה, ופסק שיש לכופה לתת גט. ומדבריו משמע בבירור שמדובר גם על הבעל, שלאחר י"ח חדשים כופין אותו עד שיאמר רוצה אני, אף על פי שאינו נכלל בין אלו שכופין אותו לגרש."

וכן בפד"ר י' בפסק דין של בית הדין הגדול (עמוד 173) כתבו כן בזה הלשון:

"גם אין להסתמך בנידון דידן על הגר"ח פלאג"י [...] כי כבר ביררנו באריכות בפסק דין אחר את דבריו של הגר"ח פלאג"י והוכחנו כי דבריו בנושא זה תמוהים עד מאד ואין לקבל אותם כמות שהם ולא לעשות מעשה על פיו, ללא בסיס הלכתי מספיק שעל פיו יש לכופה את הגט."

גם בפסה"ד של בית הדין הגדול בהרכב כבוד הרה"ג הרב א.י. וולדנברג, הרב י. קולין והרב א. שפירא זצ"ל (פד"ר י"ג עמודים 360-365) תמהו על דברי הגר"ח פ' וכתבו בזה הלשון:

"ואחרי בקשת מחילה הגר"ח פאלאג"י ז"ל יחידאה הוא בזה ודבריו תמוהים, כי אפילו במקרים של טענות חמורות שיש בהם ממש, נפסק להלכה שמגלגלים את הזוג שנים על שנים ולא כופין לא אותה ולא אותו לגרש. ועיין

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ברמב"ם בפרק ט"ו מהלכות אישות הלכה ט"ו, ואבן העזר סימן ע"ז סעיף ד', וסימן קנ"ד סעיף ז' ורמ"א ועוד, ומכל שכן כשאין כל עילה בדבר. והמפורסמות אין צריך לראיה עד כמה שרבותינו ז"ל בכל הדורות חייבו שלא להגיע לידי החלטת כפיה לגט פיטורין"

והנה בפסק דין מבית הדין הגדול (מתאריך י"א באייר תשס"ט (5.5.09) בתיק מספר 1-21-1750) כתב הרה"ג חגי איזירר שליט"א במקרה של פירוד של ארבע שנים, והם מעדות שלא קבלו עליהם חרם דרבנו גרשום, והבעל עזב לאישה אחרת ולדבריו אם הבעל היה מפייס את האישה סביר שהייתה מסכימה לחזרתו לשלום בית, וכתב שם וזה לשונו:

אמנם הם בפירוד של ארבע שנים אבל הפירוד נגרם או נמשך עקב הקשר האינטימי עם אישה זרה ובכהאי גוונא אין להקל במנהג, וייתכן שכל כולו של המנהג נועד למנוע עזיבות חמורות של הנשים ונתינת עיניים באישה זרה [...] אנו ערים לגישה (שאינן מקורה בספרות התורנית) המחייבת גט במקום של "מות הנישואין" אולם זו גישה פסולה ויש להרחיק גישה זו כעיקרון. בית הדין דן במושגים של עילות גירושין וכן בטענות מאיס עלי לסוגיהן וכלליהן בלבד. "מות הנישואין" יכול להישקל כחלק מהמרכיב וההוכחה לטענת מאיס עלי ותו לא.

הרב איזירר בדבריו יוצא חוצץ כנגד הסוברים שהמודד היחיד אליבא דהגר"ח פלאג"י הינו הסיכויים לעשיית שלום בית ו'מות הנישואין'.

אכן, הרה"ג ציון אלגרבל שליט"א חלק עליו בפסק דין זה לדינא, וכתב וזה לשונו:

שכאשר בטלו התנאים המינימליים לשיקום שלום בית בין בני הזוג ואפילו שהמדובר באשמת הבעל שעניו נתן באחרת, מכל מקום אין איסור לגרש אישה ראשונה כאשר קבלה כל המגיע לה, ומעבר לכך, לפי ההלכה, ובנוסף לכך תקבל גם מלוא כתובתה, אין כל טעם וסיבה להמשך הנישואין (עיי' תעלומות לב חלק אבן העזר סימן א') ולשאלה הנשאלת כיצד מתיישב האמור עם המנהג שלא לגרש אישה בעל כורחה נראה לי שהמנהג מתייחס למצב רגיל ולא למקרים חריגים הדורשים טיפולו של בית הדין [...] עיי' שו"ת חיים ושלום (אבן העזר סימן קי"ב לרבי חיים פלאג"י) [...]"

לדבריו של הרב אלגרבל, אכן 'מות הנישואין' הינה סיבה בפני עצמה לחייב בגט – אף במקרה האמור שאשמת הגירושין נעוצה בצדו של הבעל שעניו נתן באחרת - אם וכאשר האישה מקבלת כל מה שצריכה לקבל על פי ההלכה.

והנה בפסק דין אחר (מתאריך כ"ד בניסן תשע"א 28.4.11 תיק 810538/2) ציטט הרה"ג אברהם שרמן שליט"א את דברי שו"ת מהר"ם מרוטנבורג (חלק ד' דפוס פראג סימן תקמ"ו) וזה לשונו:

"גם תודיעני דין זה על ראובן שטען על אשתו היא יצאה מביתי בשלום בלא קטטה ובלא שום דבר מחלוקת ולא ידעתי מה היה לה או מי יעץ לה שאינה רוצה לשוב אלי עוד, ועכשיו אני תובע אותה שתחזור לביתי לעשות לי כל דבר שאישה עושה לבעלה בין מלאכה בין שאר עניינים, וגם אני מזומן לשאר כסות ועונה, ואפוטרופוס שלה השיב הוא הכה אותה כמה פעמים ואפילו בימי נידותה וכל כך עשה לה צער וביזיון עד שסוף דבר היא אומרת מאיס עלי והבעל משיב חס ושלום לא נגעתי בה בימי נידותה אפילו באצבע הקטנה רק מעצמה הלכה לבית אמה וילדה שם, והשתא דאתי לידי הודיעני גם המורד באשתו ונתן ממונו לאחרים כדי להפקיע ממנה את כתובתה וכל מיני חילוקים דמורד ומורדת והיכא שיש לה בנים [...]"

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

תשובה: הכי דיינינן, אנו אין אנו חוסמין אותה לפניו לדור עם הנחש בכפיפה גם אין אנו כופים אותו להוציא כדברי הגאונים ורש"י אחרי שרבנו תם אוסר ופירש השמועה דפרק אף על פי (כתובות דף סג:) בעניין אחר. אך יתענגו שניהם עד שיאותו לרחק או לקרב."

וכך פסק הרמ"א להלכה בשולחן ערוך (אבן העזר סימן ע"ז סעיף ג') וזה לשונו:

"אבל בנותנת אמתלא לדבריה [...] אין כופין אותו לגרש ולא אותה להיות אצלו."

מוכיח הרב שרמן מדברי המהר"ם מרוטנבורג ומפסיקת הרמ"א הנזכרת, שעצם הפירוד לא מהווה עילה לחיוב בגט. אולם למרות זאת הוא מסיק, שאם עצם הפירוד עלול להביא את האישה לידי חטאים, יש לנהוג על פי הגר"ח פלאג'י, ומפני חשש איסורים על בית הדין לפעול להפרידם במסגרת הדין של כפייה על המצוות. הרי שדעתו של הרב שרמן נוטה לדעת הרב איזירר, ודלא כהרב אלגרבל'י.

ויעויין עוד במאמרו הנרחב והבהיר של הרב שרמן שליט"א בביאור דברי הגר"ח פלאג'י לדינא – פורסם בכנס הדיינים תשס"ז, שגם הוא מבאר את דברי שו"ת 'חיים ושלום' כנ"ל, שכוונתו בנתינת עצה לבית הדין ולא בכפייה ממש. כמו כן דוחה הוא בשתי ידיים את גישתו המפורסמת של הרב דיכובסקי שליט"א באשר ל'מות הנישואין', שזוהי עילה בפני עצמה לחיוב בגט וכדברי הרב אלגרבל'י שליט"א שצוטטו לעיל, עיין שם².

סקרנו בהרחבה עד עתה את פסיקתם של דייני ישראל בנושא במהלך השנים האחרונות. לענ"ד לאור הדברים הנ"ל נראה באמת שכוונתו של הגר"ח פלאג'י לא הייתה לכפייה ממש, אלא כהמשך לדבריו כמה שורות קודם לכן, שעל בית הדין לעשות הכל ולהשתדל ככל שניתן להפרידם זה מזה. בודאי שיש כאן בבחינת 'עצה טובה' לבית הדין - הממונה להמעיט ככל שניתן עשיית איסורים על ידי מי מהצדדים – לחייבם בגט לאלתר³.

עוד אפשר, שאף הסבורים שכוונתו הייתה לכפייה ממש, מקור כפייה זו איננו קשור כלל לדיני אבן העזר, אלא מכוח אחריותם של בית הדין 'לאפרושי מאיסורא' ו'כפיה על המצוות'. מה גם שניתן לומר שכוונתו ודאי לסוג הכפייה הנמוך ביותר – קרי כפייה בדברים, ולא כפייה בשוטים ממש ובמאסר גופני כאמור.

נמצאנו למדים, שעל אף שקשה לסמוך על תשובתו זו של הגר"ח פלאג'י ודברי רבינו ירוחם שישמשו כבסיס וכעילה בפני עצמה לחיוב או לכופף לגט בני זוג החיים בפירוד וחוסר סיכוי לשלום בית, מ"מ ודאי שזוהי זכותו ואף חובתו של בית הדין 'לאפרושי מאיסורא', ולעשות ככל שניתן להביאם לסיום הנישואין ולהמליץ על גירושין לאלתר.

ויעויין שם עוד שהסקנו שאין בזה הבדל כלל מי התחיל במרידה.

² גם בבית הדין בחיפה (תיק 580813/1) הביאו פסק דין מבית הדין הרבני הגדול (לא פורסם) בו כתבו הגר"א שרמן והגר"ח איזירר שליט"א שאין הכוונה בדברי הגר"ח פלאג'י לכופף את בני הזוג לתת גט, אלא זו עצה טובה לדיינים שכאשר קיים מצב של פירוד, יש למנוע מצב של חטא אצל בני הזוג, וכופין על המצוות לעשות הכול כדי להציל את בני הזוג מאיסור, ואולי גם חובה על בני הזוג להישמע לבית הדין, אך לא מעבר לכך. מאידך, כפי שהבאנו לעיל, ישנם שסברו שהגר"ח פלאג'י אכן כיוון לכפייה ממש, על כל המשתמע מכך. ברם שפיר יש לחלק בין המקרים השונים, וכפי שהארנו בזה בהערה 1.

³ ואם כן ניתן אף להטיל עליו סנקציות במידת הצורך – למרבית השיטות הסבורות שאין זה נחשב ככפייה כלל, ובמקו"א הארכנו בזה.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

מן הכלל אל הפרט

על אף שהבאנו את מחלוקתם של הפוסקים בעניין פרשנות דבריו של הגר"ח פלאג'י, נראה לענ"ד בנידוננו להוסיף ולומר, שמאחר והסקנו שאין כנות ברצונה של הנתבעת לשלום בית, ודבריה הן מן השפה ולחוץ, הרי שבכך"ג יתכן שאף החולקים על מסקנתו של הגר"ח פלאג'י יודו בנידוננו על כל פנים שיש לבית הדין להמליץ לצדדים על מתן גט לאלתר, דזיל בתר טעמא.

אמנם ברור כי אנו סבורים שאין 'מות הנישואין' משמש כעילה לחיוב בגט - אף לא את האישה, ובפרט לאור הרקע הבעייתי של התובע בפנינו, כי הוא סרך דרכו עם אישה זרה. ברור שיש כאן קושי גדול לחייב את האישה לקבל את גיטה.

יעוין בזה בפס"ד של בית הדין הגדול תיק מס' 1019374/1 בהרכב הרבנים הגאונים הרב נחום שמואל גורטלר, הרב אליהו היישריק והרב מיכאל עמוס שליט"א מה שכתבו בזה.

עם זאת, ברור עוד יותר שהדברים אמורים רק אם בית הדין היה נוכח לראות לנגד עיניו כי מדובר כאן באישה שבורה המבכה על הבית שנחרב, היא מנסה לחזור אחר בעלה ולדבר אל ליבו, אך לשווא. היא ניסתה אף לעשות ככל אשר לאל ידה למצוא מסילות ללב, היא מנצלת כל הזדמנות לשלוח אליו מסרים חיוביים, מילות אהבה וחיבה, ואיננה מפספסת בשום צורה לנסות ככל שניתן להשיג את מבוקשה.

אך לא כן הדבר בנידוננו. הנתבעת לא עשתה כן, ולא שכנעה אותנו בכנות דבריה בעניין בקשתה לשלום בית. כאמור, השתכנענו כי אין זה רצון אמיתי כלל וכלל, היא לא עשתה את המינימום הנדרש לבוא אליו אישית ולדבר על ליבו שיאות לשוב לחיקה, והיא מנסה להסתתר כל העת מאחורי עשן בדמות תירוצים אלה ואחרים שהוזכרו לעיל.

הן אמת, כי בדיון האחרון היא החלה לקרוא בפנינו את שכתבה ביומנה האישי על טיב הקשר שבינה לבינו, אך מה לעשות שהנתבעת לא הבינה כי בשביל שלום בית צריך שניים. לא יעזור מונולוג מוצלח, יהא אשר יהא, כדי להחזיר את המצב לקדמותו. דומה שרשימה זו שערכה הנתבעת אולי היה בה ניסיון כדי לשכנע את עצמה כי רצונה בשלום בית, אך לא מעבר לזה.

אנו מתרשמים כי הנתבעת מנסה לעשות מקצה שיפורים בעניין הרכוש, ולנסות ככל שניתן להנציח את המצב עד יבוא גואל.

משכך, על אף הרקע הבעייתי עד מאד של מעשיו האסורים של הבעל – ובית הדין מוקיע זאת בכל פה - אין בידינו היכולת להשאיר את המצב כמות שהוא, ואנו ממליצים בכל לב על גירושין, ולהותיר את ענייני הרכוש המתמשכים לאחר סידור הגט.

כאן המקום להדגיש, כי לנוכח הרקע הבעייתי, בית הדין סבור שיש מקום לשקול על מתן פיצוי לאישה כפי שיקול דעת בית הדין בעת ההחלטה על הרכוש.

דמי שימוש ומזונות אישה

לאור מסקנתנו הנזכרת כי הצדדים צריכים להתגרש, ויפה שעה אחת קודם, אנו צריכים לתת את הדעת בעניין מזונות האישה ואי תשלום דמי השימוש למדורה כפי שהיה עד כה במשך שלש שנים תמימות.

הנה אין ספק בכך כי בנידוננו אין עילת גירושין ברורה למי מהצדדים, אך מאידך ברור כי בית הדין איננו יכול ליתן יד להשאיר את המצב כמות שהוא, ולהחזיק את הגט כקלף מיקוח בענייני הרכוש.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

אכן, בהחלטתו הנזכרת כשבית הדין הורה לצדדים להתגרש מחד, אך הותיר את מזונות האישה על סך 12,000 ש"ח לחודש מאידך, ופטר את הנתבעת אף מדמי שימוש בדירה, כוונתו הייתה לתת הזדמנות לצדדים להגיע מהר ככל שניתן לגירושין בהסכמה לאור המצב שביניהם.

יש להבהיר, כי דמי המזונות הנ"ל הם גבוהים וחריגים בכל קנה מידה. מקורם עוד מהסכם פירוד שנחתם בין הצדדים ולא אושר בבית הדין, ולפיו גובה המזונות היה אמור לעמוד על 24,000 ש"ח. בית הדין לא אישר את ההסכם, אך לאור רמת החיים של הצדדים, ומתוך מחשבה שמדובר בטענת שלום בית כנה, קבע מזונות זמניים ע"ס 12,000 ש"ח.

אך משחלפה לה שנה, והצדדים ממשיכים להתכתש רק בענייני הרכוש ועוד לא רואים את הסוף, ולאור העובדה שאנו סבורים כי בקשת הנתבעת לשלום בית איננה כנה מהטעמים שהוזכרו לעיל, הרי שאין שום היגיון להותיר את המצב בעניין גובה המזונות ופטור מדמי שימוש כמות שהוא.

הן זה ברור כי החלטתנו בעניין המזונות הייתה בגדר 'מזונות זמניים' בלבד, וכפי שעולה מהחלטתנו מתאריך כ"ו בתמוז תשע"ז (20.07.17). משכך, לאור כל האמור ולאור הכנסותיה הנוספות של האישה, אנו מחליטים עתה להפחית את גובה המזונות.

בעניין פטור הנתבעת מתשלום דמי השימוש, אנו מחליטים לעת עתה בלבד להותיר את המצב על כנו. ברור שבמידה והצדדים לא יתגרשו בהקדם האפשרי עלולה גם החלטה זו להשתנות.

סוף דבר

נמצאנו למדים, כי לאור האמור, ומאחר ובית הדין נתן את המלצתו לגירושין לפני כשנה, ולאור העובדה שאין שום קשר בין הצדדים לפחות במשך שנה והם חיים בנפרד כבר שלש שנים, ברור שיש לחוש לטענת בא כוח התובע כי מצב זה בו נותן בית הדין לאישה את כל הזמן שבעולם כדי לדון בענייני הרכוש, בעוד היא יושבת על זרי דפנה וחיה בדירת פאר בת"א ללא דמי שימוש, ואף מקבלת מזונות חודשיים גבוהים למדי בסך 12,000 ש"ח, אין בזה כדי לשרת את החלטת בית הדין בעצמה במה שהורה על גירושין כבר לפני כשנה.

פסק הדין

לאור האמור, ולאחר שמיעת הצדדים, עיון במסמכי התיקים ושיקול הדעת, מחליט בית הדין כדלהלן:

א. תביעת האישה לשלום בית נדחית. על המזכירות לסגור את התיק.

ב. בית הדין ממליץ לצדדים להתגרש לאלתר.

ג. בית הדין קובע מועד לצורך בירור שמות וסידור גט באולם 209 ליום ראשון ט"ו בטבת תש"פ 12.01.20 בשעה 9:00. על הצדדים לבוא עם תעודת נישואין, כתובה ועדים לצורך בירור שמות.

ד. במידה והנתבעת לא תשעה להמלצת בית הדין, עשוי הדבר להשליך על האמור בסעיפים ה-ו.

ה. אם מי מהצדדים לא מתכוון להופיע לסידור הגט, עליו להודיע זאת לבית הדין עד חמישה ימים קודם לתאריך הנזכר. בהעדר הודעה בית הדין עשוי לחייבו בהוצאות.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ו. בעניין מזונות אישה, בית הדין מחליט להעמיד את גובה המזונות החודשיים החל מחודש
ינואר 2020 על סך 5,000 ש"ח בלבד.

ז. בעניין דמי שימוש, לעת עתה מוחלט כי עד לסיום ההליך הרכושי שבין הצדדים, בית הדין
מותיר את המצב על כנו, ופוטר את האישה.

ח. על אף האמור בסעיף הקודם, במידה ובית הדין יווכח על סחבת בתיק מצד האישה, עשוי
בית הדין לשנות את ההחלטה.

ט. בית הדין רושם בפניו כי בהחלטה הסופית בעניין הרכוש והמוניטין יש מקום לפצות את
האישה עקב מעשיו של התובע.

י. ניתן לפרסם פס"ד זה בהסרת פרטים מזהים כנהוג.

ניתן ביום י"ט בכסלו התש"פ (17/12/2019).

הרב יצחק מרוה – אב"ד, הרב רפאל זאב גלב, הרב שמעון לביא

עותק זה עשוי להכיל שינויי ותיקוני עריכה